

Meie Mats

Toimetuse ja talituse asub Harju tän. 46/15.

Nr. 55. (237)

Laupäeval, 6. märtsil 1920.

Nr. 55. (237)

Kui kaubandusline läbikäimine Wenemaaga algab.

EESTI
RAHMUS-
RAAMATUKOGI

„Nu wot, tshuhna, nüüd minu sinul tooma jüks saani tjäis oma tawaar ja sina andma mulle jüks waguni täis hljebat! Ja siis meie mjolemad harasho jelama!“

Indialase kingitus.

F. Oberg.
(Järg 7.)

Van Staali suust tuli vihane hüüd. Ta silmist paistis kuri tuli. Aga ta kogus ennast silmanähtawalt, istus jälle rahulikult toolile ja seadis masina küljes midagi ümber. Siis tegi ta kirjeldatud liigutuse. Enne kui ta jälle üles tõusis, seadis ta midagi jälle masina kõrwal.

„Mis korraldus see praegu oli?“ küsisin mina.

Van Staali pea tuksatas üles.

„Armas taewas, ei wõi inimene ju ometi kõigist liigutustest aru saada, enne kui ta midagi on ära proovinud!“ hüüdis ta üsna jämedalt.

Siis jätkas ta ruttu jälle rahulikuks jäädes:

„Miks Te wiivitate? Kirjutage esiti väikeste tähtedega, siis wajutage käerandmetega kõwasti alumise laia klahwi peale!“

Ta katsus mind toolile suruda.

Aga mina jäin ikka weel seisma, jah, ajasin enda weel sirgemaks.

„Mina ütlen, Teie peate katset tegema!“

Van Staali hääl kõlas otse kõledalt.

„Et kirjutage ometi!“ Miks te ei kirjutate?“ hüüdis ta.

Ta silmad suurdusid, tulid koobastest välja. Mind tabas wärin.

Äkitselt pöörasin ma oma silmad terawasti hollandlase ärewale näole.

„Mispärast pean ma siis tingimata selle masina peal kirjutama, herra van Staal?“

Ma ütlesin seda pikkamisi, iga sõna iseäraldi rõhutades.

„Kirjutama peate Teie — mitte küsima!“ ägas ta.

Mina seisin külmalt ja rahulikult.

„Mina oma kätt selle masina külge ei pane, herra van Staal!“

Kõ as karjatus, nii hirmus, nagu ei oleks see inimese suust tulnud. Kaks kätt kahmasid mu kõri ümbert kinni. See oli nii järsku sündinud ja pigistus oli nii tugew, et ma paar sekundit tõesti meelemärkuseta olin.

Siis tõstsin ma käe rewolwriga üles ja lasksin, ilma et isegi oleksin teadnud, kuhu kuul jooksis.

Kajas metsik karjatus — ma tundsin, kudas hirmsad klambrid mu kõri ümbert lõdwenesid. Kahe käega lükkasin ma hollandlase keha eemale — ja olin siis waba.

Van Staal, kelle pahem käewars werd jooksis, oli tagasi wajunud; ta oli põrandal maas, ja iial ei unusta ma seda hirmsat nähtust. Ta suu wahutas, ta silmadest läikis hullumeelsus. See oli hull, nõrgameelne, kes seal surmawalt haigena põrandal siputas.

Kahe sammuga jooksin ma akna juurde ja lasksin kaks pauku välja.

„Al haarati mu põlwedest kinni. Hollandlase hüüdis sealt ühe käega kinni, hammustas mind, ja kui ma maha kumardasin, et ennast tema wastu kaitsta, katsus uuesti mu kõrist kinni kahmata.“

Parajasti kui ta tagasi paiskas, käisid ukse pihta paugud.

„Lahti murda!“ hüüdsin ma waljusti.

Uuesti hakkas nõrgameele huluma ja wiskas enda kõige jõuga wastu ust. Minu näis ta ära unustanud olewat. Täies hullumeelsuses töötas ta sissetungijate wastu.

Kui nüüd wäljast lukk katki murti ja üks lahti lendas, langes van Staal maha. Weel enne kui ta uuesti üles sai tõusta, seoti ta kinni.

Ma andsin sissetungijatele mõne sõnaga tarwilikud seletused, juurde lisades, et keegi seda aparati ei puudutaks — siis ruttasin ma oma tuppä.

Kui ma sisse astusin, näitas kell kolmandat tundi, ja nagu järsk rõõmuhõiskamine woolas mu südamest ainus tundmus läbi:

Ma elasin — ma elasin! Ei olnud mitte surnud! Ma elasin — elasin, elasin!!

Umbes tund aega hiljem istusin ma Marride toas. Arewus esimeste teadete üle, mis sündinud, oli pisut lahunud, ja nüüd kuulasin ma seda, mis Noora minule jutustas.

„Kahe aasta eest, kui ma Pariisi ülikoolis wiibisin, olen ma, nagu sa tead, van Staaliga tuttawaks saanud, ja juba esimesest päewast saadik tundsin ma, et ma temale ükskõikne ei olnud. Ehk ma küll äärmiselt tagasihoidlik olin, hakkas ta mulle oma poolhoidwust ikka selgemini ja selgemini ilmutama. Asi arenes nii kaugele, et iga ta sõna minu jaoks awalikuks lugupidamiseawalduseks muutus ja terwe olek otsekohene kosimine oli.“

Ma ei tea, kas see selle nii tormilikult ilmutatud kire wõimus oli, mis mind süütas, wõi van Staali wõõrawiisiline olek, tema waimurikas ja armastusewääriline olemus, mis mind pimestasid — igatahes uskusin ma, et ses mehes oma saatuse olin leidnud. Nii kihlasime endid.

Aga ma palusin van Staali, meie kihlust esiotsa weel lühikest aega salajas hoida, sest ma teadsin, et ma isale, kes waheajal ka Pariisi jõudnud, raske pettumuse walmistasin, kui ma ta oma kaastööst ilma jätsin, ja ma tahtsin teda parem aegamööda ette walmistada, kui talle äkilist seletust anda.

Aga kui ruttu selgus mulle, et järsk kirg, mis minu olemusele wõõras, mu ettewaatatult oli van Staali meelewalla alla andnud. Ma tundsin, et ta mulle ikka pidi wõõraks jääma.

Ühel päewal palusin ma temalt oma sõna tagasi. Järgnes ülipiinlik silmapilk, sest tema

ei tahtnud mind wabaks lasta. Minu tõutusi, et ma oma wabadust isa jaoks tagasi soowin, tema ei uskunud; ta uskus, et ma kedagi teist armastan.

Wiimaks wandusin ma talle, et ma oma kihluse ainult enda pärast lõpetan ja lisan juurde — ise põrutatud, — et ma iial mehele ei lähe, waid ainult oma tööle tahan elada.

„Sind sinu teadusele kaotada, Noora, on midagi, mida ma katsun ära kanda,“ wastas ta mulle. „Aga kui ma iial kuulen, et sa enda ühele teisele mehele annad, siis tea, et ma seda meest igawesti wihkan nagu ei midagi muud maailmas! Ja mina olen mees, kes oma wiha järele ka teon!“

See oli ta wiimane sõna, mis minul iial meelest ei läinud.

Kui mina siis sinuga, Harry, tänawu suwel tuttawaks sain, ja warsti teadsin, et ma oma südame pidin sulle andma, seal tõusis van Staali lahkumisesõna mulle elawalt ja hirmutawalt meelde. Ma olin piirita õnnelik, kui sinuga siin järele ootamatalt kokku sain, aga ma ei tarwitse sulle nüüd mitte enam seletada, missugune hirm mu südamesse asus, kui ühtlasi leidsin, et ka van Staal siin wiibis.

Ma lootsin esialgul, et ta ära reisib, aga kui ta mulle korralikult wastu tuli nagu tuttawale, kellega teda mingisugune lähem side ei sidunud, ei wõinud ma seda küll mitte enam oodata, aga ma wõisin selle eest loota, et ta juba kõigest olnust wõidu on saanud.

Täiesti ei lahkunud hirm minust iial, ja mida ma muidu olin igatsenud, seda kartsin ma nüüd. Sellepärast olin ma hirmus tagasihoidlik. Ma soowisin meie siin wiibimist võimalikult ruttu lõpetada, aga ei julenud oma isale midagi ei endisest ega ka nüüdsest olukorrast teatada.

Siis jäi ta haigeks ja seega kadusid ka kõik reisiplaanid. Ma wõisin nüüd siin küll niihästi van Staalist kui ka sinust eemale hoida, aga ma teadsin, kui wäga sina otsust ootasid ja minagi ihkasin sulle üliwäga seletust anda.

Ma kuulsin, et van Staal, kes ju üleüldse wähe teiste hulgas liikus, saanisõidule ei tule, ja andsin sulle oma sõna, lootes, et mul siis mahti on sulle kõik ära seletada. Kui ma siis einelaual äkki nägin, et ka van Staal kaasa tuleb, siis tegi hirm, et van Staal meie wahkorka wõiks aimata, mu otse meeletuks.“

Ta peatas mälestuste rõhu all.

Mina suudlesin ta käsi.

„Noora, mu armsam — ma tahan terwe eluaeg seda tasuda, mis neil päewil oma mõtetes sinu peale kuhjasin!“

„Ma teadsin, mis minu ülespidamine sulle tähendas, ja kannatasin hirmsasti,“ kõneles ta edasi. „Ma olin peaaegu meeletu, kudas sulle saaksin seletust anda. Sel epärast jooksin ma, kui järgmisel hommikul alla tulles kuulsin,

et sina Berliini tahtwat minna, ja mina uskusin, et sa läheks, iial et ma iial kuulda saaksin, kuhu, niisalt maanteele, et sinuga rääkida.

Kui ma sinust waewalt olin lahkunud, nägin ma puiestee kõrwalharus meest, kes minu arust van Staal näis olevat. Siis aga pahan-dasin ma enesega, et mu hirm mind igal pool laseb tonti näha, nüüd aga tean ma, et tema see oli ja et ta nägi, mis meie wahel sündis, ja et tal oma lahkumise sõna weel meeles oli.“

Ja uues ärewuses tulid talle pisarad silma, Mina kumardasin ta kohale ja suudlesin need pisarad ta silmist ära.

Van Staal oli weel samal õhtul hullumajasse wiidud ja lähema päewa peale oli uurimine määratud, mida ma põnewusega ootasin,

Uhi nõupidamise järele olime meie, doktor v. Loswits ja mina, kõige paremaks arwanud ka seda mehaanikeri kohale kutsuda, kes van Staali kirjutusmasina juures aidanud, et teada saada, kas masina juures, nagu ma kindlasti uskusin, tõesti mõni mehanism leidub, mis mulle oleks wõinud kardetawaks saada. Ma märkasin küll, et doktor yon Losswitz niisuguse wõimaluse juures kangesti kahtles ja arwamises oli, haiguse hoog olnud üleüldse tulemas ja saanud minu wastupaneku läbi erutust. Mina aga tahtsin oma seletustega seni oodata, kuni masin läbi waadatud.

Kui meie mehaanikeri seltsis üles töötuppa läksime, jutustas mees, et hollandlane ajuti küll erutatud olnud, aga see ei olla inimeste juures, kes uue ülesleiduse kallal töötawat, sugugi haruldane. Temal olnud mulje, nagu tahaks van Staal üht tähtsat ehitamise sisseadet salajas hoida, sest talle torganud masina juures mitmed üksikasjad silma, millele ta ei olnud osanud seletust anda. Sellepärast tahtwat ta oma läbiwaatamist just sealt alata.

Mees ei olnud masina juures weel weerand tundigi töötanud, kui ta tohtri ja minu juurde kutsus.

Meie otse ehmatasime tema kokkunud nägu nähes.

„Selle masinnga on hirmus lugu!“ ütles ta alles kokkunult. „Waadake siia, selle laia klahwi tegi ta selleks, et kahe käega seda maha wajutada. Tema soowis, et mõlemad hääd ametit oleks. Siin see klahw tuli kahe käerandmega maha wajutada.“

„Jah,“ ütlesin mina, „ja nimelt just see klahw oli, mida mina pidin tema käsul wajutama.“

Mehaaniker waatas mulle suuril silmil otsa.

„Tänage Jumalat, herra, et Teie seda ei teinud. Silmapilgul, mil Teie selle klahwi oma käerandmetega oleksite maha wajutanud, oleks kaks tuliterawat nuga klahwist wälja karanud ja Teie mõlema käe tuiksooned läbi lõiganud!“

(Järgneb.)

Schrapnelli killud.

Eht meil küll rahu amelikult kinnitatud ja ratifitseeritud on ja Seljamaa warsti selle ajaloo- lise dokumendi naha wahele poogitult seljas Most- wasse wiib, ei ole me tegelikult weel rahu saanud. Meil on uus front tekkinud, nimelt — tõi front. Wõitlus seal frondil keeb ja mürab ja täie sureb nagu täie, kuid nälg ajab neid kuulipritsi tagant ja nad tormawad ikka uuesti ja uuesti, ahelik aheli- lile järele peale. Ja need on isefaralised täid. Ha- rilikult on täid walged, kuid need patifikad on täi- esti punased — eht kommunistid. Muid on ka arusaadaw, miks walged Petrograadi täite ei saa- nud. Kuda mõis walge midagi head teha kui tal punane krae wahel näris? Wot kakaja diplomaat!.. Aga asja juurde. Et seda uut fronti lõpulistult ja pea lüüa, soowitab „Päewaleht“ tõi frondile ülem- juhatajat määrata, kes operatsioonid täie wastu juhiks. Ülemjuhataja kandidaati „Päewaleht“ küll üles ei sea, kuid igatohes on tal mõni „strateeg“ tagawaraks. „Päewaleht“ on kajakatega heas wa- hekorras ja kajakate hulgas on palju notamehi, kes pifikeste putukate pruukostiga harjunud.

Ja küll oleks ikka niisugune sõjakäik huwitaw. Seataks uned täitappe soomusrongid kotta, täie-öögi- roodub, Täiturule asutataks wangilaager wang- mõetud täide jaoks isefaraliste teenuste eest antakse täitappe riistid jne. Ja siis ilmub igapäew tõi frondi ülemjuhataja teadaanded. Umbes niisugused:

1. märtsil, kell 5 hommikul.

Aluspükses rahulik. Särgitawarli wahel wäit- semad kokkupõrked waenlase luurajatega.

1. märtsil, kell 9 õhtul.

Waenlase ahelikul läts, peale mitmelordist werist pealetungimist, koroa aluspüksi sõärteni tan- gida. Meie wastupealetungimisel aeti waenlane jälle särgisabasse tagasi. Waenlase kaotused suured.

2. märtsil, hommikune.

Waenlane kogub jõudusid uueks pealetungimi- seks. Nähtawasti on rängad kaotused teha tubliste nõrgestanud. Kaelasideme sibil luurajate tegewus ja nõrk tulewahetus. Mujal vaikne.

2. märtsil, õhtune.

Waenlane on pealae frondilt abiwägesid saa- nud ja tungib jälle peale. Ka koondab ta suure- maid wäesjalle kaenlaaukudesse. Saime wangisid. Wangid on nõrgad ja nälgased. Sõjapõgenesjad kirbub seletawad, et waenlasele nõu olla terwet alus- pesu oltupeerida.

4. märtsil.

Olime sunnitud terwet aluspesu waenlasele jätma ja uute püksite ja särkide sisse taganema. Taganemine sündis korralikult. Peale pesuwaheta- mist ei ole waenlase pealetungimist märgata.

Meeleolu hea.

Mii . . . Aga nali tõrwale! Mis õigus see õigus. Täia tuleb tappa, nii et suits taga. Kus täid näed, papa — seal tule ja tapa! See õlgu meil lipukiri. Kas ülemjuhatajaga wõi ilma — aga täid maha! Õlgu nad kahelalgjed eht neljalalg- sed — ikka maha! Kadugu täid!

*

Õhtutel, kes taudi karbetawates kohtades lii- guwad, peawad täitappe tunnistused eht täipasid olema. See on hea asi ja igapidi liidumäärt. Kuid, kas see täipass aga tõi ära tapab? Mind waadatakse mikroskoopiga igast otsast läbi ja leitakse et ma täiesti täiwaba olen. Ma saan tunnistuse ja istun sõidule. Aga ma käin enne weel paaris kohas sees ja saan sealt paar täid kaasa. Ja kui nad näewad, et mul tunnistus taskus, ei karba nad enam mingit täilitamist. Aga kuidas siis teha? Midagi peab ju ikka tegema. See on õigus. Mi- dagi peab ikka tegema. Paremini midagi teha kui muidu seista. Tõõ'a töölist on palju.

Ja nende lubadega. Õlgu nad head ja pahad, kuid nad on täitkad kui tõi tunnistused. Paegu nõutakse neid wõib olla ainult reisiatelt, kuid warsti wõib asi laiemaks minna.

Bähed naisega kinosse, küsid kaks „galeika“ piletit.

Täipass?

Bähed posti peale, tahad kaks 35 merki.

Täipass?

Tahad woorimehega Tarawintasse sõita.

Täipass?

Tahad „Postimeest“ osta.

Täipass?

Täipass? Täipass? Täipass? Täipass? . . .

Appi! Appi! . . .

Annaks Daara, et see nii laugele ei lähe!

*

Üks läbi ja läbi lugupeetud mees jääb ka siis lugupeetud mehets, kui teda wiinamüügi cest Cesti Siberisse — Haapsalu saadetakse.

Saatma ilmuvad muusikatoorid, kelnerid, woo- rimehed, noored Wiru tütarlapsed kriisanteemim- pudega — ühe sõnaga tõi, kes inimese ilmawaade- test lugu oskawad pidada.

Ja ilmawaade on ilmawaade, õlgu see poliiti- line eht majandusline.

Oh wiin, oh wiin

ja rõõwel, piin,

ja lajed lahti ametist.

kes käiwad siidis, sametis.

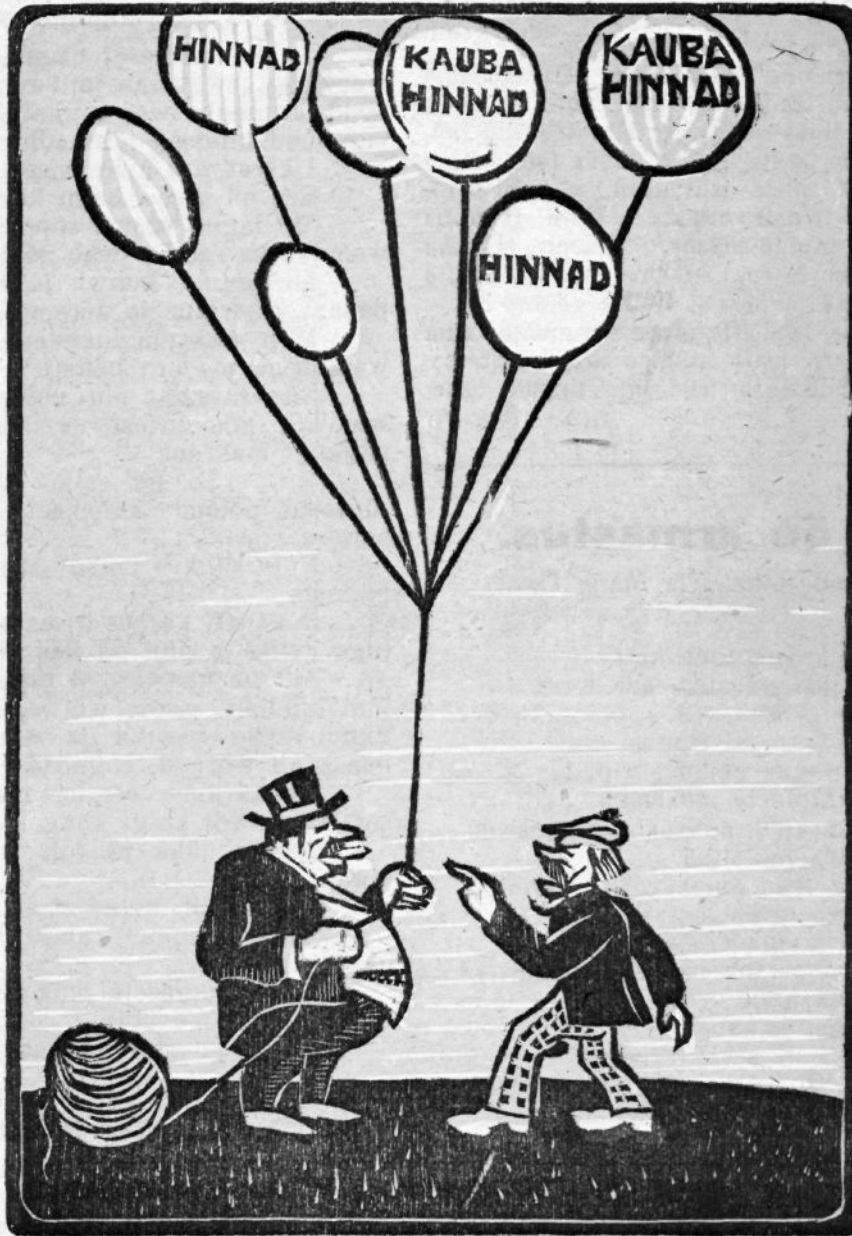
ja saadab ära Haapsalu,

kes patsud ja kes nahk ja luu!

Aga, eto ne t selu ne t gorodu! Jah, suur nina jääb ikka suureks ninaks. Tema sammub elust läbi marsi ja trummi pörina saatel. Wäike nina aga peab rahul olema, kui talle kõriorelitti mängi- takse!

*

Ja jah, küllap ta nõnda on!

„Kuule, kui sa ikka veel nõõri järele annad ja pallid kõrgemale lased, siis kaeban ma walitsusele.“

„Ai waimere, mis sinu reegip see rumal jutt! Mina mitte need pallid illes tõstma. Seda tegema meie rahakurs. Tema esi tõusma ja need pallid ka illes ajama!“

Tallinnas on uus saba tellinud. Juhime looduseteadlaste Kalkuni tähepanu selle peale. See on passisaba. Tsaari peis oli ilma sabata, Eesti pass aga on sabaga. Ja kaunis pika sabaga. Kus asi. Hea kui waesel ajal sabastki seista saab. Set-sab oma paar tundi ära, veldakse: täna enam ei saa, tule homme. Meriguut! Ja päew ongi möödas.

Ja homme ja ülehommene juhtub ka, et läheb niisama ja worsti ongi nädal läbi. . . Ja saba on saba. Ega see suhkrusabagi magusam pole. Suhtru sõõd nädalaga ära aga pass seistab eluaeg. Ka wõiwad sabasseistjad käd kodu tööle jätta, sest näpümärgi peale löömist pole waja. See oli üks halb komme ja wiis inimesed laia tee peale. Paljud olid selle

näpu pea'e waotamisega nii ära horjunud, et moos-
tasid näpud kassasse rahopaberite peale. Et seda
aga edaspidi ette ei tuleks, siis kaotati näpuga
märkimine ära. Niivõlli siis.

*

Räägitakse endine peaminister Strandmann
olla mõisa olnud. Teised räägivad jälle see polli
tõsi. Mine mõta tinni. Aga see olla ikka küll tõsi,
et paljud suured Gesti jaksad tahta töit mõisad
kõtku osta. Kuid mitte sellepärast, et raha teha.
Ei. Noh, mis te ometi arvate! Siin tahetakse
ainult rahwa kaju silmas pidada. Praegu ei taha
mõisade tükkamine kuidagi minna. Aga siis! Siis
pole muud kui lärtis ja põmm, tšhit i gotowo!

Za. Wat' te ärge ikka kobe uisapäija oma
arwamisega tormake, waid tungige ikka juurikasje.
Ikka juurikasje. Siis saate selle õige tuuna tätte.
S at böö!

Gori.

Suwe öö armastus.

(Ka sonett, kuid mitte à la Marie Under).

See oli ilus öö. —

Nii sumpas nagu kahekordne kott,
ja taevas kiiskas just kui lihaleeme pott.

Nii mahedasti naeris kuu,

pikk kõwer Inglis piip tal rippus suus

Ning lõhnas toomingas kui susla pada

ja kisas põõsas warblaste mustsada.

Kõik konnad rõõmsalt krooksusiwad tänawal

Üks porisitik urises mu nina all. —

— Siis sain ma teda omaks öisel tunnil.

Sest raske ragisewa armu sunnil

Ta kallistas mind kõhnadel käewartel

ja musudega kõrwetas mu habeme stuüärtel

(Mul oli enne kena habe

nii moodne, wiisakas ja kabe).

Siis wandusin tal Läti keeli truudust,

kuid ise mõtlesin, et wõtku tont sind juudast. —

— Ta keha paindus siis kui lehma saba,

suu awanes kui sealauda taba.

Ja kahekümne kraadilises kire tules

ma oma tupp kandsin teda süles. —

— Ta maitse oli lahja nagu tsheki piim,

Kuid siiski wänge nagu kõrwend wiin.

Mind wäristasid wõikad õnnehood,

Kuid peas keerlesiwad tondi lood.

Seal laulis kuskil' kaugel kukk —

kui käega wõeti joobuw tukk.

Maapõhja wandusin ma oma armujandi

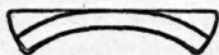
ja tegin „säared“ kodupoole üle põllu krundi,

Sest idast kumas tuhakarwa koit

Ja linnud kinnitades püksirihma alg'sid warast

[wiit.

P poiss.

Nowellid.

Gori.

Naljhammas.

Tulise päikese nägematad ussid ronisid
wärwita taewapesast mu rohelisse saali ja nõe-
lasid kuumaks wee miniatüür-akwariumis, kus
sulpsasid kuldsed miriaadid kalakesi.

Uksest tuli mees sisse.

See oli mees, nagu kõik mehed.

Me saime warsti sõpradeks, sest enne kui
waenlaseks saada, peab sõber olema.

Me sõime kohwi ja meie jutuaineks oli
banani kaswatus ja Jerome-Jerome.

Muu seas puudutasime me ka teatud ette-
waatusega modern balleti.

Siis jutustas mu austatud wõõras iseene-
sest, kui niisugusest, ja tähendas, et ta suur
naljahammas on.

Mul ei olnud selle wastu midagi ja ma
süütasin põlema kaheksateistkümnendama pa-
berossi.

Kui suhkur otsa lõppes, läks wõõras
minema.

Roheline kärbes irises laual magusa kohwi-
tilga kallal ja mul oli hea olla.

Äki tormas teenrit tupp ja teatas, distsi-
pliini kindlaid poose wõttes, et wõõras mu uue
linnunahkse kasuka ja weel muud warustust
kaasa on wõtnud, et mitte rohkem ütelda.

Ma käskisin teendert mehele järele jooksta,
sest ta ei wõi kuigi kaugel olla.

Teener läks ja tuli warsti ühes mehega
tagasi.

Ma astusin mehe ette.

„Kas niisuguse alatu teoga tasute te mu
headust?“

Mees muigas ja müksas mulle külge.

„Minge n'd ikka!... Kas te aru ei saa s'
— ma olen ju suur naljahammas.“

*

Mina ja tema.

Ma istusin omas kabinetis ja mõtlesin.
Ma teen ka seda, kui enam muud teha ei ole.
Kui enam mõtlemata elada ei saa, siis hakkab
inimene mõtlema. Ja ma olen ka inimene ja
muu seas maitseb mulle ka elu. Nii siis.

See wõis umbes pool kolm olla, kui ta
uksest sisse astus ja mu ette toolile istus.

Istus ja ei rääkinud sõnagi. Ei teinud
mingit häält.

Ma waatasin wilguks ta otsa ja pöörasin
siis silmad tapeti ornamentidele.

See on üks kurtumm. Ta tahab mult
wist mingisugust nõu küsida. Ta ei tea aga,
kuidas seda teha. Noh, lās' ta mõtleb, küllap
ta wiimaks niisugused märgid leiab, millede
abil mulle asjalugu selgeks teha. Nii mõtle-
sin ma.

Mees aga istus edasi ja ei teinud häält ega liigutust.

Nii istus ta pool tundi.

Ma tean kindlasti, et kell kolm oli, kui ta üles tõusis ja mulle jumalaga jätmiseks käe ulatas ja sõnas:

„Nii siis ei ole mul kõigele sellele enam midagi juure lisada!“

Ja läks. Oli ta loll või mõttetark?

*

Kurjategijad.

Tänawad olid õudsed ja pimedad ja trotuari turjal tantsiwate wihma piitsade ladisew nutt sarnastas neid latsutawate madudega.

Tänawad olid nagu rängad latsutawad maod. Mõned üksikud laternad põlesid nagu elaja välja torgatud werised silmaaugud.

Ja laternate kohal wõis pikki märgi diagonaale näha.

Mujal, kus pime oli, wõis ainult tunda, et wihtm sajab.

Mööda märga trotuar paasi sammus mees. Ta oli küürus ja käed olid sügawale taskutesse surutud.

Talle tuli naine wastu. Noor naine. Seda wõis ta käigust ära tunda.

Naine astus talle tee peale ette.

„Kuhu sa tõttad? Tule tagasi. Kui sa tahad, wõid sa mulle meeldida. Saad aru?“

„Ma ei wõi tagasi tulla. Ma pean edasi minema, et warju otsida. Praegu tapsin ma inimese ära!“

Naine naeris.

„Ahaha! . . . Ja mina sünnitasin praegu inimese! Me oleme ühesugused kurjategijad! Lähme!“

Ja nad wõtsid teine teiselt käest kinni ja läksid nutwasse öösse.

*

Isa ja poeg.

See oli Türgimaal. Iseenesestki mõista. Hm! . . .

Ben-Adali oli wana ja ta habe oli hall. Ta mähkmüts oli wõidunud ja ta silmade all olid jooned, nagu Smürna walgel waasil, kus kujutatud päikse loojaminek.

Ja ta kerjas Konstantinoopoli tänawa nurkadel.

Tal oli poeg.

See poeg oli suur pasha, tal oli palju naisa, kes ilusad, nagu läbipaistwast meriwaigust ehtesjad. Ja tal oli weel palju rikkust ja wara.

Aga ta isa kerjas.

See oli Türgimaal.

Hm! . . .

Kord kohtas poeg tänawa nurgal isa.

Nad tundsid teineteise ära.

Isa laskis walgehabemega pea rinnale wajuda ja puudutas wärisewa käega tänawa pori.

„Üks minister lubas kajakatel naha üle kõrwade tõmmata!“ Noh, ma tahan näha, kust ta niisuguse naha wõtab, mis üle minu kõrwade ulatab!“

Seda tegi ta aukartuse täheks.

Siis sõnas ta pojale.

„Armas poeg, sul on rikkust ja wara, kuid mispärast lased sa oma wana isa uulitsal kerjata. Aita teda . . . Allaah aitab sind!“

Poeg wastas.

„Sa olid mulle isa kui sa mind ilmale muretsesid.

Ilmale sündimiseks oli mul sind tarwis, siis olid sa mu isa. Nüüd ei ole sa seda enam.

Surra wõin ma aga ka ilma isata . . .

Tähendab, sa ei ole mulle enam põrmugi tähtis . . .

Allah olgu sinuga.“

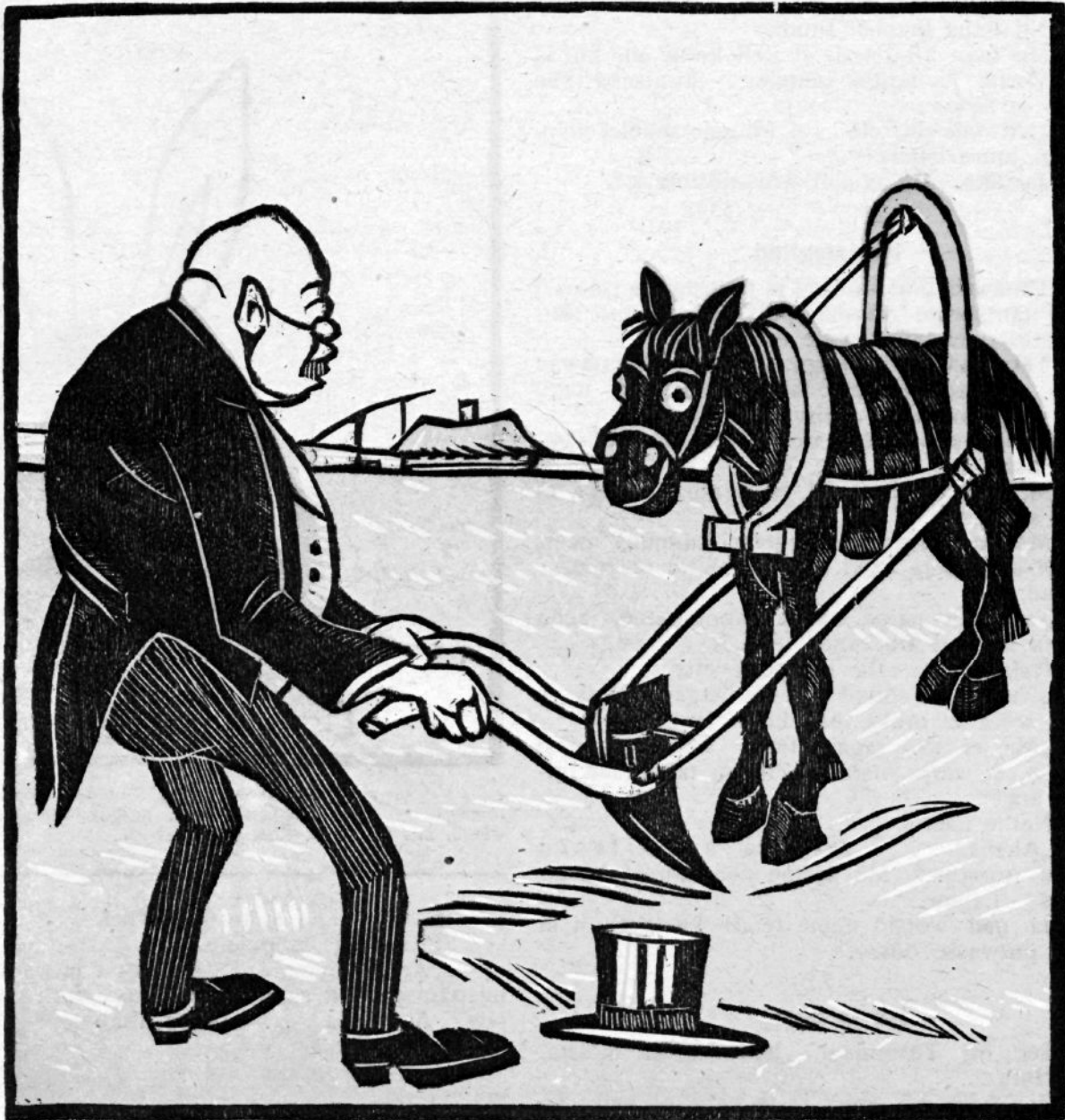
*

Raske süü.

Hiinamaal elawad hiinlased. Nad kannawad juukseid ussis. Muidu on nad aga sama-sugused kui Harju maakonna elanikud. Ehk, ütleme, Bretagne kalamehed. Ja, ja.

Tapaplatsi tallatud liiw sirendas nagu Mandshu trooni samba kuld. Pikkade ritwade otsas lehkasid mädanewad pead ja ritwa puutu-

Kui poliitilised põllumehed tegelikuks põllumeheks hakkavad.

No mis sa wahid mulle näkku, silmad jõllis peas, ega ma su isa ära söönud ei ole . . . Ega ma sind selleks ei ole saha ette rakendanud, et sa mulle silmi wahid — sa pead kündma! Saad aru? . . . No ma ei tea küll, mis kuri mind taga kiusab, see on mul kümnes hobu, kes kända ei mõista!

des kukkusid ninaaukudest ja suust lihawad walged ussid palawale liiwale. Kus nad warsti närtsisid.

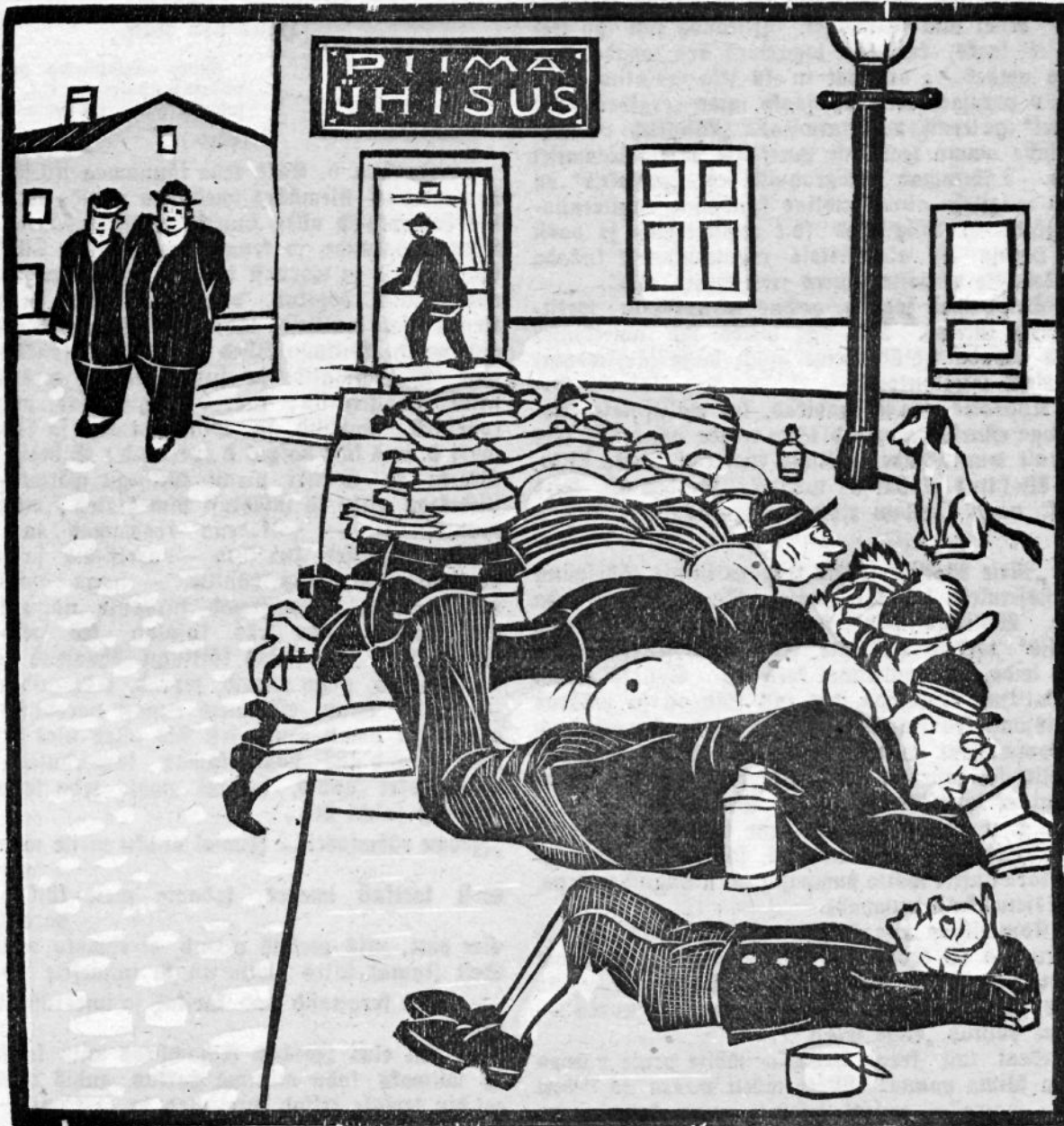
Tapaplatsi piiras tihe rahwahulk. Tapmist on huwitaw waadata. Kui see nagu kord ja kohus sünnib. Teatud tseremoniaga.

Keset platsi küürutas wana hallijuukseline hiinlane ja hoidis tudisewat pead tapapakul. Timukas pühkis läikiwat rasket mõõka.

„Mispärast see wanamees surmatakse?“
„Mispärast! . . . On kindlate andmete waral selgeks tehtud, et see narus, nalgiw wanake wägewa mandariini isa on!“

Kui seisused ära kaotakse.

Valitsus kawatseb seisusi ära kaotada. Kui seisused kaotatud, siis kaob ka loomulikult saba-seisus, ja siis peavad kõik usu, wanaajuse ja rahwuse peale waatamata saba pikutama. Ja siis näeb saba niisugune wälja. Sellepärast olge tulewikus ettewaatlikud, et te mitte saba peale ei astu!

Soolonumbriid.

Ette kannud ära postiametnik Italia streigi ajal kufagil Portugali wabariigis.

Niigiteenijad nõudsid walitsuselt palga juurde. Hiljuti oli nende koozolek, kus jeda küsimust harutati. Peale palgalisa kawatseti nõuda walitsuselt riidet, jalanõusid ja toiduaineid. Tehti mitmed ettepanekud, kuidas ja miswugusel määral oleks kõige

kasulikum warustada teenijaid, nii et enesetapjate ja nõdrameelsete arw wäheneks. Walitsuse wanaasjade walitseja seletas, importkaupade otsas toiwu wibu-tades, kannis arusaadawalt päewakäsimust. Ka arwas ta, et palga juurdelisamisega teenijad midagi ei wõida. Marga kurs kukus hullemini weel. Kui oga 100% palgast maha kärbits, siis tõusels mele paberiraha wäärtus ja torbe- ning toiduainete hinnad langetks. Seesugune poliitika juba wõidak.

Muu seas olla riigiparat mo'as, mispärafi praegusel momendil ka mõmata on uut raha valmistada. Riidet olla walitsusel. Ülikonda just iga teenija ei saaks, kui kõik tagawara ära jagada, aga nõnda umbes $\frac{1}{2}$ arshinat tu'els itka iga nina peale kull s. o. parajasti wiigilehe jaoks, mida „eratoorralistel aegadel“ iga teenija mõib tarwitada. „Wiigilehe projekt“ olla juba ammu walitsuse portfellis wäljatõõdamisel olnud. Tähtsamad paragrahwid ses „projekti“ on — 1) wiigilehe ainuõigusline landmine riigiteenijatele (jätta 2) wiigilehed kõik registreerida ja wassi alla panna 3) alaealistele riigiteenijatele lubada ametikooste täitmise juures wiigileheta olla.

Toibunad jagada, arwas wanaasjade walitseja olets tähtsaks. Kõik ega mõiks iga ametkonna juures awada ühistondline moll, mille järelewaatajaks olets riigikontroll.

Koosolek wa is saaditud, kes walitsusele ettepanekuga esinesid jalomaid tähta nende nõudmisi, mis täpipealt wanaasjade walitseja süsteemi järele käiks. Walitus „luban'd“ lubada. Ka hea asi. Siis on itka nagu kindlam rihma pingutada.

„Meie Mattis“ juhtis teegi walitsuse tähepanu uute sissetuleku hallikate peale. Walitus pani seda tähele. Walitus pani ka seda tähele, et peale „Mattis“ toodud hallikate, weel muid sellesarnaseid mõib leida, kui walitsusel kolu on. Selleks otjutas walitus otjustada, kas tall kolu on ja määras kommisjoni, kes kolme koosoleku järele kolmeliikmelise kommisjoni walis. Witmane jõudis otjusele, et walitsusel kolu on ja walis kuueliikmelise kommisjoni, et kolu lõwem olets. See kommisjon p'idi 28. m. t. p. wälja arwama uue sissetuleku pumba. (Et hallikad kõik ära kuitwanud, siis leiti ajalohafema's tarwitusele mõtta pumba, s. o. niifugust pumba, mis sissetulekuid pumpab).

Kommisjon rügas päewas 25 tundi, p'idas igas tunnis 13 koosolekut ja 32 waheaega ja leidis wiimati ühe jurata pumba üles. Pump oli muidu kaunis kena, ainult wäikene wiga oli juures — pumbal polnud „enge sehen“

Seal tuli teegi hairulla mõtte peale pumba auruga käima panna. Mõte wõeti wastu ja kiideti heaks. Hairullat paluti seletust anda, kuidas seda auruga teha. Hairulla wiskas fibula lõuga jõi liitri akwarwitti peale ja algas läbi uina:

— See küsimine seisab selles, kus saami ouru. Niid, kus olep ouru wehe, kas wotam zum Weispiel, sounas ja parowoshe katlask, peap tegema it's ouru-ersats. See ouru ersais olep seesama, mis it's eht ouru olema ja panep teima bume nii et lusstet. Eheteks woib saada ouru, kui mei walet-sush saadab keit prii inemene, peale esemise gilbe kourpmees, metja balled saagima. Nemad higestama seal ja wot olep ouru lill. Weiter woib weel it's teine mood saada ouru. Kui walet-sush lasse lahti see schnaps — wot saab see wiinaour, mis olep it's kewa our ja panep teima bumps mis mirtsub ja tertsub.*

U. Tammo.

Autobiografia.

Hans von Kält.

Minu aastapäewa puhul meie piltekirjanduses — eht, kes toera jaba tergitab, kui tema ise.

(Eõpp.)

Joachim v. Kält, teba lõunamaa ilu ja Alhambra toredus ülemäärast imestama panid, astus aeda, kus lastepärlik alles suurteel roostnuppudel järeksid. Kõrgete walmide ja kenade magnooliate all lendasid igast sordist ja wärwist linnud, nagu walged ja punased luid, õõpitud, paradisi linnud ja waresed. Kenad ojad wulifesid läbi aia. Tiikides peegeldasid end wastu kõiksugu lilled ja magulad fruktiid, nende seas käsigranaatid ja suhkrudunad, mis waatleja filmi wangistastid; suured wiigimarjad, punased ja rohelsed, mandlid ja wiinamarjad, ja samogonni marjad, mis kõik haigus-d arstiwad; Siinai, Aleppo, Greeka ja Gektiri pirnid kõiksugu wärwi — oma iludusega piltu ja mõistust pimestatas; mandlid ja lootusfruktiid — jalkadena lastwamas ja itfikult seistes; kollased, kui kuld — apelsinid ja otšadest mahorippujad pampelwähk'id, — nagu gasellisarnase neiu rinnad; läbipaistwad fitroonid, nagu kanamunad, kellede lõhn seda kolutab, kes neid nopib. Peale selle olid aias kõiksugu lõhnawad rohud ja uhted lilled, nagu mirdid, piprad, jasminid ja roosid — nii et minu esivanem ennast paradisi arwas olewat ja omast unistusest siis alles üles ärtas, kui uhte araab'ane hommitumaa lumordusega temale wiinopeetri andis, sultani poolt teba terwitas ja järgmist salmi ütles:

„Soome rõõmsasti ja Jumal andu meile meie patud andeks,

Seeft karitast imedes, tahame meie kõik haigused parandada.

See patt, mis peekris peitub, ei ehmata meid, Seeft Jumal ütles: wiin on ka inimesele kasut.“*)

Nii tergitasid nad karikat ja imestasid Alhambra ilu.

Nii elas Joachim Alhambra mitu kuud ja kui ta wiimaks kodu minema hakkas, andis Nas-Nabi-eel-din temale rikkad kingitused ja saaklonna ligi.

Kui nüüd minu esivanem pika reisi ja mitmesuguste kimbatusete järele Westimaale tagasi jõudis ja Kalewipoja üles otšis, leidis ta selle mere ääres istuwat. Kalewipoeg oli tufane ja haigutas tädinenuit. Joachim mõttis oma reissipati lahti ja andis temale ühe wikkitarbi. Kalewipoeg weeretask seda näppude wahel ja luges kaane pealt „teemia wabrit U. Niilus, Wõrus“, ja küsis:

„Mis ma sellega pean tegema?“

— Seal on rohi, Hiipaania haiguse wastu — wastas v Kält.

„U — a! . . . Seda ei ole enam waja.

— Kudas!? Ei ole waja! —

Olen ammu juba terwe.

*) Araabia keelest.

— Radas ja termeks said? —

Siin jutustas Kalewipoeg, et warsti pärast Joahimi arastõitu Wene wärst Aleksander Newski suure sõjaga Setumaale tuli ja neid Peipsi järwe peal nii pekis, et wiltsapad lendasid. Ka Saarepiiga aluspüksid said arawõetud. Täid jooksid kõik rappa ehl wõeti wenelaste poolt wangi ja haigus tabus.

Sellega lõpetawad kindlad geneoloogilised teated minu isivanemate üle. Oma enese eluloo pean ma wõimalikult lühemalt kokku wõtma, sest estwanemate kirjeldus wenis pilale ja lugejad, kes asja ei tunne, wõiwad arwata, et ma seda reamatsi pärast teinud olen.

Ma arwon, et publikumile ei ole see nii tähtsaks, mis ajal Tallanna kella järele ma sündinud olen, samuti ka sündimise koht. Tähendan ainult, et tsaarigaegsete seaduste järele — minule adrešseeritute kirjade peale sõna „hästi-sündinud“ kirjutati). Doome ainult tähtsamad momendid minu elust.

Juba maost-madalast oli minus revolutsioonilist mõtlemisewiisi margata. Kõik feltstonna pahed torlastid juba siis mulle silma. Näit., künne-aastase poistefena asutasin mina „Usudpetuse wastu wõitlemise seltsi alg- ja keskkoolides“, mille mõju meie nüüd udeme (waata: is. Martina ja Kanni poleemika meie ajakirjanduses). Samal ajal soowitasin mina Tarwastu kirikus orolit auru jõuga kätima panna, sest lõõtsatallaja, Buusjalaga-Jaan, oli inwaliid ja wäike, kerge mehite, kes oma raskusega lõõtsapalki maha suruda ei suutnud, waid kirjuteenistuse ajal 10 tellistini selja peale sidus, sellest veel rääkimata, et temal ühe jalaga raskel palkide peal käia oli. Koolidest pidiin ma enne lõpetamist lahkuma, sest minu mõtlemise wiis ei passinud selle aja waimuga kokku. Näit., ma tähsin kõstri kääst seletust, kas wõib uskuda wana aja imedesse, mis looduse seaduste wastu käiwad, nagu seda, et Bileami eesl Prantsuse keelt rääkima hakkas, ehl seda, et Elias püua ajal wihma maha palus. Kõster ütles, et kes usub, see wõib kõik, sest usk liigutab ka mäed. Et sel ajal wäga kuwad lewadised ilmad olid, katsusin ma ühte imet järele teha: ma ronisin ilusal kõnniteel kaswawa pärna oisa ja sünnitassin kunstlist wihma just sel ajal, kui kõster ja kirikherra alt läbi lätsid. Nad ei uskunud ise mitte nii kergelt imetegusid, nagu nad melle soowitasid, waid jäid puu alla, ammulu juuga wohtima. Kui nad wiimaks ära tundsid, et siin mitte loomulise wihmaga, waid ühe aseainega tegemist on, saatsid nad poisi puu oisa ja kõid mind maha. Ei aitanud siin Elias, ega prohwetid, mind paluti koolist lahkuda.

Warsti pärast seda tulid minu reisi- ja õpeastad, mis ehl veel huwitawamad oleks, kui Wilhelm Meisteri omad. Kõik mered, mis Euroopat ümbritsewad, sõitsin ma kuue aasta jooksul risti ja põigiti läbi. Wenemaale tagasi tulles sai mulle isääriline

*) Елагородіе.

õnn osaks: minu liberaalsed poliitilised waated huwitatsid tsaarigaegsed wõimumeesti nii, et nad keiser Nikolai isäärilise „utassi“ põhjal, mulle wõimaluse andsid kolme aasta jooksul kogutud teateid süstematiseerida. Mulle anti nimetatud aja peale kroonu korter, prii küte, walgustus ja sõõl. Suur raamatukogu oli igal pool minu tarwitada. Peab tähendama, et olgu see tsaari walitsus muudu nii halb kui tahes, aga teadusemeestele anti laialist abi nende töõde läbiwiimiseks. Kõige nende kolme aasta jooksul ei olnud ühtegi juhtumist, kus keegi minu üksildast rahu oleks rikkuma tulnud. Ameti-wõimude lahtus ulatas isegi niitaugele, et minu usse juures — sõõd kui päewa — üks püssimees seisid ja tülitawat wõõrast sissetulemast takistas. Et keegi aknast sisse ei roniks, olid tugewad raudwõred ette tchitud, selle peale waatamata, et minu korter neljanda korra peal oli.

Minu kontrahi aeg sai 27. weebbruaril 1917 a. täis ja ma jäin wabatahtliselt Peterburi linna elama, et Wene rewolutsiooni — algusest lõpuni näha. See undiehimu läks mulle palju maksma. Kui enamased waranduse jagamise printsiipi elu wiisid, jagasin ma nendega kõik oma wara ära, nii et ainult kaks jagamata asja järele jäid: paberosi pits ja üks paar püksa.

Gesit Ajutine Walitsus oli niisama agar teaduse mehi toetamas, nagu tsaari walitsus. Ätiipeo, kui ma Gesitise jõudsin, anti mulle kohe Wiljandi pangamajas prii korter ja pandi waht usse ette. Sel ajal oli kristliku erakonna asutamise mõle ainult õpetaja Batilu peas. Arwatawasti rääkis ta sellest ka Pätsi walitsusele. Seda arwamist tõenoab järgmine asjaolu, et mind, kui osawat poliitilise elu tundjat, teise ilma komandeerida taheti. Kõndel on, et mind mitte ilma asjata sinna poleks saadetud, waid uskuda wõib, et selleaegsed tegelased mulle ülesandeks ole's teinud — taewaliidu asja ligemalt tundma õppida ja siis maa peale teadustada, sest kristliku erakonna asutamine oli enne Ajutawa Kogu walimist tarwilist asi.

Warsti märtsin ma, et eime mind mitmeid, täitsa harimata isikuid, teise ilma komandeeriti, kes organiseerimise suhtes mingid teateid ei oleks oskannud koguda. Pealegi toimetati see wäga kiirelt. Ma awaldasin selle wastu protesti ja tähendasin, et mina niisugusel juhtumise mingit kohustust oma peale ei wõta. Peale selle o'i kuulda, et mind kroonu korterist wälja tõsta tahetaks, aga selleaegist prokurööri, hra Teemanti, pean ma tänuga meelde tuletama, kes mulle kaks kuud ajapikendust andis.

Arwata, paari kuu pärast said sõksid walimistel suure enamuse ja tegid niisuguse lärmi, et mind kroonu korterist jälle wälja aeti.

Warsti pärast seda sõitsin ma Betjeri poole ja hakkasin Wõru linna rahwa seest kurje waimu wälja ajama. Kurjad waimud ei läinud mitte ewangeliumi sigade sisse, waid nemad lätsid Wõru rahameeste ja sahlerdajate sisse ja hakkasid mind sõimama.

Kõlm suurt kurjawaimu lätsid „Teotaja“ toimetajate sisse, aga neljanda, kõige wihajema kurja-

waimu asi läts luh ta: see puges Betseris wiina ja worstidega hongelbaja sisse, ja sai suurt häbi kannatada.

Et minu sõnad Wõru paganate sisse ei mah- tunud, roputasin ma tolmu oma jalgade pealt maha ja lätsin teise linna.

Norwa, 12. II. 1920.

Päewalaja.

Wõiste küla koolimaja kõõgis kuulawad pere- mehed linnu undiseid. Männiku Sassi, kes tollu- tuluud talumeekesti „tatnina“ walgusel kõige pare- mini ilma prillideta trükiti seletab, loeb „Waba Maa“st:

— „Geesti Wene rahuleping Nõutogude Be- nemaal ratiwitseeritud.“

— „Wõi radipitseeritud“, wenitab Priedi Jaan, piipu oma puust la' datega luhwi vastu tühtaks koputades, „ma arwasin ju, et t'ast lawaks ei saa. Wlo'ka panid, näed, rahu ja kõi.“

— „Mis nad kuradid t'ast siis seel pitseerisid,“ pahandab Drutagu'e Mart, wihaselt põrandale sü- litades.

— „Ratiwitseerimine tähendab muud. Ra- tiwitseerimine on seesama, mis natsionaliseerimine, see tähendab, riigiomaks tunnistamine. Enamlofed tunnistasid ta riigi omanduseks. — See ei ole ju pitseerimine, waid ratiwitseerimine seletab wahpeal sisse astunud „Waba Maa“ kirjasaatja Katermann, prilla kutwatades.

— „Aga, isa, siin seisab ju ro-ht-sit see-ri tud,“ weerib koolidpetaja piiskene poeg.

*

Europa esispelulant Sermann ja juut Sunde- lewitsh sõidawad apellini koormaga Walga poole ja ajawad juttu:

Sermann: „Mis te' mõisete, herra Sunde'e- witsh, kas toob praegune rahu kogu wõid ei?“

Sundelewitsh: Kashi? Witsh kashu o'e kui mei fotatama its piis ja lasema its pouf — see olema ifka its pouf. Aga kui meie fotatama see palju piisid ja lasema see korruga its palju poufet, see olema siis juba kogupoufet... Wood' ihee juba olema kashu, Geesti teeb its rahu. Kut teeb aga Satwit, Wolkha ja teised ta rahu, wood' see siis olema midagish. Mis kashu ole niid? Kus pane oma koupad? Piir nema panema kinni ja sinu see kas wõid isi oma wei ja tsufer... .

*

— „Mis kuradi jaots seda rahu siis waja on, kui nad mobiliseerima hakkawad,“ turthub ajapiken- duse peal olew ministeeriumi ametnik Federnass.

— „Kas ennem ta on mobiliseerinud?“ nae- rab tema kollega Tintenfais.

— „Ennem? . . . nüüd aga wõttawat ära.“

— „Kole kuulda olnud. Mitte süßjagi ei wõta ära. Meie oleme eriteadlased ja katse enne puutu. Hähähä! Suured sõjad oleme läbi elanud ja nüüd juba ammugi ei lähe. Hähähä!“

*

— „Kas siia ka oma trentrei raamatu piale ontud raha wälla nõudsid?“

— „Ez nõua. Jaat lubas linna sõita ja siis ära õiente.“

— „Mia tegi sittäste. Wanamiis luges le- hent, et raha kätte'i saagi. Nsjate massi seitse ja puul märki komisjonin.“

— „Mes pärant siis kätte'i saa?“

— „No tennu sihantse lepingu, seletis Ilwese po'g, et kummagi ei masja.“

— „No mis siis rahust wälla tullez, kui si- hante leping om. Parew ärnno tennu sihantest rahu.“

— „Mia jää nüüd latestajost märgist ilma.“

— „Tu om ütts siia rahu“. . .

Mess. Tammo.

Öö.

Öö paljaks kooris meie pihad,
Soe suwi õhk meid ühte sundis,
Aeg weresonimisi tundis;
Said pillatud me' wärsked ihad.

Siin tules põlesid su rinnad.
Mahl, weniw imbus huulte moonest.
Su poosist, hüüdest kiretoonest
Lõin enesele suured linnad.

Önn wahutas, kui hiigla laine.
Ma wiitsin tunde nõiakeerus . . .
Oi, igawesti kadund ilmad,

Oi, igawesti magus naine.
Miks kadus rõõm sul õnne weerus;
Miks märjad olid sinu silmad?

Mind kutsusid su woodi linad,
Su lamaw poos, su käteahel,
Seal wangis olles tundsin wahel,
Kuis warisesid kahtluswinad.

Su huulte küpsed aprikoosid.
Mul olid kallim õhtueine,
Mul walasid sa kangeid weine
Ja õitsma hüüdsid hinge roosid.

Oi lõpematuid wärskeid lõhnu,
Oi, igawene õnne kewad,
Su juure wangi tahaks sattu.

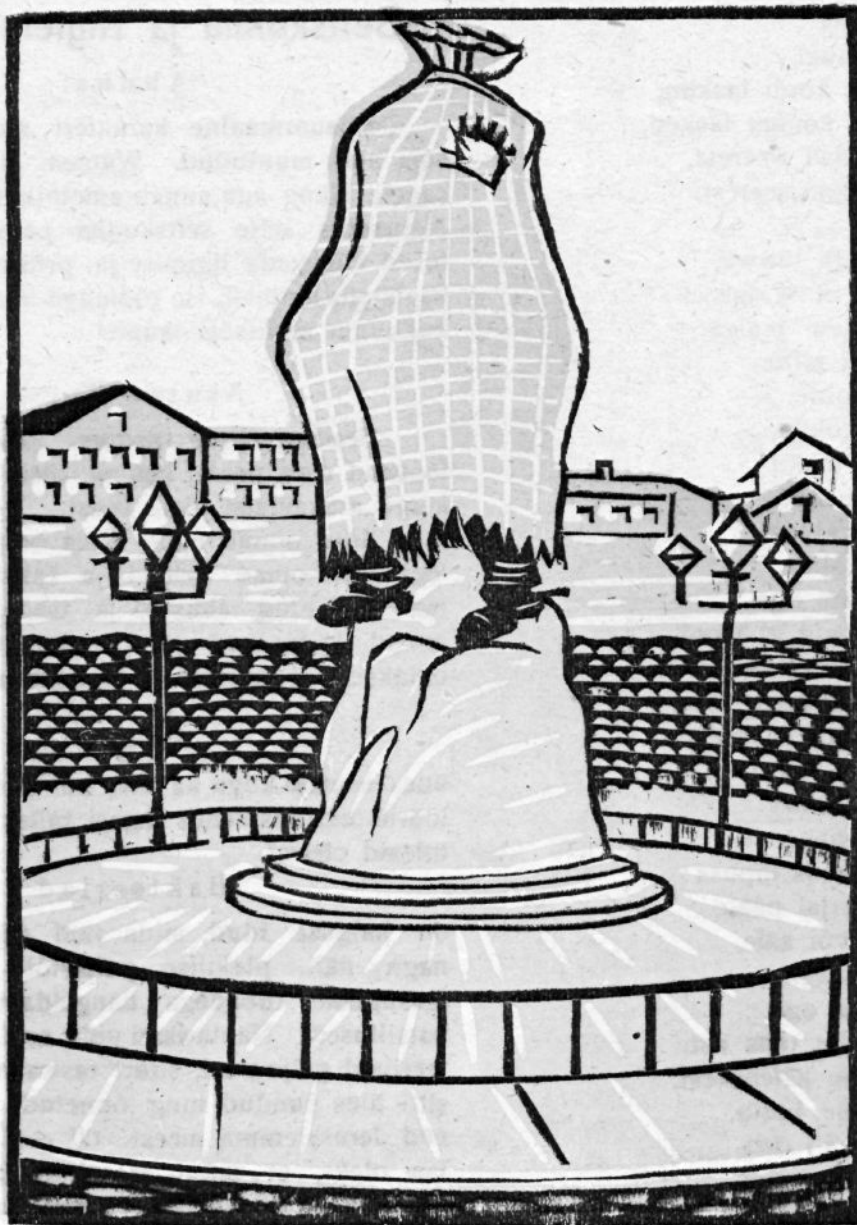
Ja suudelda su käte mõhnu,
Mis inimese teiseks teewad
Ja julgustades müüwad pattu.

H. Bl.

Peeter kotis.

Eesti iseseiswuse aastapäewal on Peetri
aussambal kott üle tõmmatud.

Peeter: „Kakssada aastat woidsin ma neid kotis, aga nüüd on nad
kotil põhja alt ära rebunud ja minu enese kotti ajanud!

Üripalawikus.

Raamatupidaja: „Herra Friisiduk, teie au-
wääriline abikaasa lasseb mul see aau osaks saada,
ja teile ütelda, et: tal on kalfitud sündinud!”

Friisiduk: „Kantke raamatusse minu arwele!”

Reigmees: „Ma tulen. austatud herra, teilt
teie tütre kätt paluma?!”

Wabrikant: „Sunrepäraline, olge head walige
wälja, kas soowite ladus seisnud, hinna alla arwa-
tu: wõi poolletotewat tööd?”

A. Bramó.

Wastus „Luutsile“ temä margite kirja pääle.

Sina olet Luutsi?!
 Wot kos mul uutsi
 karask ja kuuk
 wõi lepäne luuk.
 Wäist kannat kõrdi taskun,
 tokku linnan ümmer lasken,
 mis lõigat raawi weerest,
 pits pastap püksiseerest.
 Üwä!
 Sin sünnis küll lüwwä,
 aga loodam', et Walga
 sedä toimendew' malga,
 aga siski, kui mitte,
 sis, preilen, pitte,
 kui johume kokku,
 saad tubliste tokku
 ja sellätust manu,
 mis olen ma saanu,
 kui Miku ja Mige
 mõtsast tullime lige.
 Ega ma tuhandit ei teeni,
 et seitsekümmend penni
 mul küdsätit kraesse,
 mis Mustla pääl masse
 ma marga iist rahwi,
 Ärä juute ote ahwi
 ja wõta sii õppus
 wastu wiimatsess lõpuss:
 pane mark kirjal pääle
 kural poole wõi ääle,
 kas ette wõi taga,
 muudkui pane aga
 iki nõnda pallu raha iist,
 kui kästäss su kalendrest,
 siis wõit mulle kosta,
 aga enämb ma'i osta
 wällä margite pismat,
 si om kindlam, kui kis meth.
 Ja nüüd ääd päewa!
 Poisi posti pääl lääwe.
 Ah, soo! Wiil üits kana
 tulep kakma su panna:
 mia'i tandsi ütte sammu,
 si tuttaw om ammu,
 kost sa selle sis saiet,
 mis kirjan mul aiet,
 et ole ma tantsin
 kui põrmant all latsin?

Nüüd lõpep si kiri
 jää terwess, Nipitiri!

Hendrik Adamson.

Seltskonna ja riigielu alfabet.

A h n u s:

Ebanormaalne karakteri moodustus. Kah sõja ajal muutunud. Wanasti nälgis ahnitseja sageli. Nüüg aga annab ametnikkude loidus ning õiglusetus selle seltskonna parasiidile wõimalused kägistada ligimist ja priisata, priisata ja kägistada ligimist, ise rõõmuga närides koorukest, kukkunut ahnitseja laualt.

A s u t a w K o g u:

Seadusandline asutus. Kõikide silmad lootwad sinu peale, kes sa oled kokku seatud kõige arukamaist meie seast.

Sina annad meile süüa omal ajal, — sina teed lahti omad helled ja rohked paragrahwi raamatud ning rahustad ja trööstid kõik nuri-sewad kodanikud ja „sündmustel“ langenute omaksed arupärimiste tseremooniaga. Aamen.

A a m e n:

ütles asutaw kogu ka siis, kui „Revalis“e kontrollõrid uurimisreisult tagasi tulles „kõik korras“ ütlesid olewat.

B a k t e e r i a d:

on haiguse idud, mida täid edasi kannawad, nagu näit. plekilise palawtõbi bakteeriad ja igasuguste lubadega hangeldamise palawtõbi batsillused. Nähtawasti pole seal, kus neid bakterijaid palju weel, suurt raswaste tähtiga „Täi“ silti üles pandud ning õnnetud ohwrid ei tea end Jerusalemma meeste täi eest hoida. Soowitaw oleks, et mõni mainitud haiguse põdeja asutawa kogu laboratooriumi mikroskoobitada wiidaks, et siis rahwas ka näeks, missugune „täi“ seda tõbe edasi kannab. Lõpuks tuleks asutustes, kus need bakteeriad liiguwad, põhjalik desinfeksion teha ning järgmine kuulutus wälja panna: „Ametnik, hoiä ennast altkäe täi eest! Sada wäikest riigiwargust ei ole sinu kui ka riigi elule nii kardetaw kui ühe ainukese juudi täi.“

D o l l a r:

E b a j u m a l A m e e r i k a s.

Dantismu s:

Uus teaduseharu, eriti kohwidantismu s.
 Öitseb pea kõigis ajalehtis, iseäranis moodis
 meie lõunapoolse naabri talus. D . . . d.
 (Järgneb).

Uus laul wanal wiisil.

• Mingem maale, mingem linna,
 igal pool on samogonn.
 Ei meil pruugi kaugel minna,
 igal pool tad saada on.
 ja siis hüüdkem üle Eesti,
 sinu uhkus samogonn!

Waatkem kuidas suitsu pilwed,
 ööde warjus roniwad.
 Tühjenewad wilja salwed,
 samogonniks walmiwad
 ja siis hüüdkem üle Eesti,
 öitseb, walmib samogonn!

Ehk küll tehtaks p ragrahwe,
 tuhat seadust kirjutaks,
 pandaks miljon marka trahwi,
 wabrik ära häwitaks,
 siiski samogonn, see elab —
 see on kuulus Eesti jonn!

Ootkem, pea wiinakojal.
 kuulutakse manifest,
 Ei siin keegi talurajal,
 otsimas käi märjukest
 ja siis hüüdku kõrge kogu,
 Eesti rahwas wiina joo.

Jasso.

Eesti üleriiklise karskuse pühaks.
 Sula ilmade tõttu teel wiibinud.

Päewakaja küsimused.

Millest, öelge, tuleb see,
 et on wargaid rohkeste?
 Et kaup üle piiri läeb,
 ametnik ka wiina näeb?
 Ja et rahu näha saad,
 ära lõpetaks blokaad? . . .

Millest, öelge, tuleb see,
 et meil suhkur aegsaste
 kadus leti alla siis,
 kui nael maksis marka wiis?
 Ja et kadunud ta nüüd,
 hingehinda nõudes, müüd?

Millest, öelge, tuleb see,
 et meil pandi kalliks wee?
 hinnamaks ja Ülemjärw?

„Sa jumal! No mis moodi meie riik edasi elada
 tahab, kui enam kusagilt õiget lõhnaõli saada ei ole. Sa
 ei saa omale mõistliku inimese haisugi juure panna!“

Ei, sfin pisut teine wärw:
 tshekipiim läks kallimaks,
 millest tuleb, öelge, saks!

Millest, öelge, tuleb see,
 et on post meil aeglane,
 juhtub mõni äpardus,
 ebaõige saadetus?
 Et saab mõni neiuke
 lapse wale adressile?

Millest, öelge, tuleb see,
 et on riigiwankrile
 juhtund wiga kodarais
 ja et katki mõni ais?
 Ja et ainult wiinaga
 ülesse saab upita?

Millest, öelge, tuleb see,
 et on wilets suslake,
 tuisiku kinni jäämas ta
 ega liikuda ei saa?
 Ja et turul edasi
 suslake keeb uhkeste?

Oswi.

Riigi sissetulekuallikate otsimisel.

Pagana phta! „Siin jookseb vesi väga kiiresti ja elurõõmsalt!... Kas siit mõnda sissetuleku allikat riigile ei saaks?!”

Järgmine „Meie Maa“, nr. 56 ilmub laupäeval, 13. märtsil.